

Bakgrunn for vedtak

Regulering av Søbergsvatnet

Bindal kommune i Nordland fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Småkraft AS
Referanse	201706361-50
Dato	12.12.2018
Notatnummer	KNV-notat 19/2018
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Erik Roland

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18

8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Småkraft AS er et produksjonsselskap etablert i 2002 som eies av Aquila Capital. Selskapet søker om å få regulere Søbergsvatnet med 1,0 m ved å bygge en betongdam på bergterskelen i utløpet. Reguleringen vil øke midlere årlig produksjon i Søbergsvatnet kraftverk som har inntak ca. 1 km lenger ned i vassdraget med ca. 3,2 GWh. Småkraft AS opplyser at de har avtale med grunneier om leie av grunn og rettigheter for regulering av Søbergsvatnet og har ikke søkt om ekspropriasjon.

Bindal kommune tilrår konsesjon da regulering vil gi bedre økonomi i kraftverket, men det må være god dialog med reindriften, og anleggstiden må tilpasses reinens bruk av området (sein vinterbeite). **Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune** fraråder tillatelse til regulering pga. negative virkninger på naturverdier, urørt landskap og reindrift ved Søbergsvatnet. **Sametinget** har gitt innsigelse av hensyn til reindriften. **Direktoratet for mineralforvaltning** opplyser at utbyggingen ikke vil berøre registrerte mineralforekomster eller bergrettigheter. **Bindal kraftlag SA** har ingen innvendinger til søknaden. **Naturvernforbundet** ber NVE avslå søknaden da reguleringen ikke kan forsvare tapet av et stort område uberørt natur, landskapsopplevelse og rødlistet elveløp samt brudd på verneforskriften for Eidsvatnet naturreservat og på naturmangfoldlovens § 8 og § 44. **Vassbygda jeger og fiskeforening** mener at søknaden om regulering må avslås av hensyn til vannlevende organismer (senkning) og vanntilknyttede fugler (oppdemming). **Steinar Hansen** mener at en senkning av vatnet vil være negativt, men at en liten oppdemming vil ha mindre ulemper. **Arvid Svelli** opplyser at Søbergsvatnet har et yrende fugleliv og mener at hekkeplasser på de lave holmene kan oversvømmes ved regulering.

En regulering etter omsøkt plan vil gi om lag 3,2 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon for Søbergsvatnet kraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2015-17) har NVE klarert drøyt 2 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til reguleringen må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

I saksbehandlingen har NVE lagt vekt på at regulering av Søbergsvatnet vil være et bidrag til en fornybar energiproduksjon med begrensede miljøeffekter. NVE mener at konfliktene ved en regulering i hovedsak, men likevel i begrenset grad, knytter seg opp mot naturmangfold, landskap og reindrift. NVE legger til grunn at det ved en konsesjon vil være aktuelt med vilkår som avbøter de negative konsekvensene for disse temaene.

I influensområdet til Søbergsvatnet finnes det gaupe og jerv, begge truet (EN), bergand, sårbar (VU), sivspurv, fjellrype og lirype, alle nær truet (NT). Elvestrekningen fra utløpet ned til inntaket for kraftverket er en rødlistet naturtype (NT). NVE kan ikke se at en regulering vil få særskilte virkninger for disse arter eller naturtyper.

En regulering av Søbergsvatnet på 1,0 m er innenfor naturlig svingning i vannstand, noe som vil begrense de visuelle virkningene. Søbergsvatnet ligger i et område med visse landskapskvaliteter, men NVE mener at det er tatt flere hensyn for å begrense de mulige negative konsekvensene for landskap

og friluftsliv. Revegetering av midlertidige anleggsområder er viktig for å tilbakeføre noe av landskapets naturlige preg. Sesongtilpasset minstevannføring fra Søbergsvatnet i samme størrelsesorden som for det nedenforliggende kraftverket vil ivareta landskaps- og friluftslivsinteressene i området, samt livsmiljøet i og langs elva nedstrøms utløpet.

NVE er av den oppfatning at reguleringen ikke vil påføre reindriften økt samlet belastning på distriktet dersom anleggstiden tilpasses slik at den påvirker reinen i minst mulig grad ved en eventuell konsesjon. Da reguleringen ligger innenfor naturlig svingning i vannspeilet og i hovedsak fungerer som et flomdempningsmagasin under regnvær, vil den ikke øke risikoen for utrygg is på Søbergsvatnet og ved utløpet i særlig grad. Etter vår oppfatning blir reinens flytting og naturlig trekk i området ikke hindret.

NVE kan ikke se at det er spesielle arter, naturtyper eller andre allmenne interesser som blir nevneverdig berørt av omsøkt regulering. Vi mener at reguleringen kan gjennomføres med avbøtende tiltak uten særlige konsekvenser for allmenne interesser.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Småkraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til å regulere Søbergsvatnet med 1,0 meter. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

På grunn av innsigelse fra Sametinget vil saken bli sendt til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse, med mindre Sametinget trekker innsigelsen.

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	6
NVEs vurdering	11
NVEs konklusjon	21
Forholdet til annet lovverk	21
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	22
Vedlegg	25

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Småkraft AS, datert 07.03.2018:

«Småkraft AS ønsker å regulere Søbergsvatnet for å samle flomvann til strømproduksjon i Søbergsvatnet kraftverk, og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, om tillatelse til:

- *Regulere Søbergsvatnet med 1 m.*

Nødvendige opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagt utredning.»

Regulering av Søbergsvatnet, hoveddatatabell

TILSIG		Søbergsvatnet	Søbergsvatnet kraftverk, i drift 2011
Nedbørfelt	km ²	15,3	18,0
Årlig tilsig	mill.m ³	44,63	52,79
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	92,5	93,0
Middelvannføring	m ³ /s	1,42	1,67
Alminnelig lavvannføring	l/s		90
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s		380
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s		60
KRAFTVERK			
Inntak	moh.		221
Avløp	moh.		37,5
Fallhøyde brutto	m		183,5
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³		0,40
Lengde på berørt elvestrekning	m	1000	650
Slukeevne, maks	m ³ /s		3,40
Minste driftsvannføring	m ³ /s		0,17
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	400	400
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	60	60
Installert effekt	MW		5,4

MAGASIN			
Magasinvolum	mill. m ³	1,5	
HRV	moh.	302,1*	
LRV	moh.	301,1*	
PRODUKSJON			
Produksjon, Søbergsvatnet kraftverk	GWh		14,7
Regulering Søbergsvatnet	GWh	3,2	
Produksjon m/regulering	GWh		17,9
ØKONOMI			
Utbyggingskostnad regulering	mill.kr	5,0	
Utbyggingspris regulering	kr/kWh	1,60	

*Innmålt etter NVEs sluttbefaring

Om søker

Småkraft AS er et produksjonsselskap etablert i 2002 som eies av Aquila Capital. Målet til Småkraft AS er å bygge ut en produksjonskapasitet på 1,5 TWh/år innen 2021. Tiltakshaver har inngått avtale med Plathes Eiendommer v/Frithjof Plathe som er grunneier ved Søbergsvatnet.

Beskrivelse av området

Eidsvassdraget ligger på vestsiden av Tosenfjorden i Bindal kommune i Nordland fylke, ca. 50 km sørøst for Brønnøysund. Det munner ut i Harangsfjorden som er en del av Bindalsfjorden. Storelva/Søbergsvatnet utgjør øverste del av vassdraget. Landskapet er dominert av fjellene rundt vatnet, Tuvfjellet, Selfjordsalen og Salfjellet. Fjellområdene rundt har en avrundet form med topper fra 500 til 800 moh. Søbergsvatnet ligger i et svært åpent landskap med lite trevegetasjon. Det er små områder med trær og vegetasjon ned mot vatnet enkelte steder. Det er ingen inngrep rundt vatnet i dag, kun ei mindre hytte som leies ut av grunneier til fiske.

Søbergsvatnet kraftverk fikk konsesjon i 2008 og ble satt i drift i 2011. Inntaket er plassert på kote 225 i et lite tjern med sperredam, ca. 1 km nedstrøms utøpet av Søbergsvatnet. Utløpet ligger på kote 40 i Storelva.

Teknisk plan

Reguleringer

Ved utløpet av Søbergsvatnet er det planlagt å bygge en betongdam med høyde inntil 2 m og lengde på ca. 20 m for å regulere vatnet med 1,0 m mellom kote 301,1 (LRV) og kote 302,1 (HRV). Normal

laveste vannstand er beregnet av søker/SWECO til å være på kote 301,5. Tappingen fra reguleringsmagasinet skal tilpasses kraftverkets slukeevne tillagt minstevannføring og fratrukket avrenning fra feltet mellom dammen og inntaket. Fra betongterskelen ned til inntaket er det en elvestrekning på om lag 1,0 km.

Arealbruk

Neddemmet areal ved høyeste regulerte vannstand (HRV) er beregnet til 0,034 km². Reguleringen er planlagt innenfor naturlig svingning i vannstanden i Søbergsvatnet. Permanent berørt areal til ny dam anslås til 1 dekar. Betongdammen skal bygges veiløst.

Eiendomsforhold

I følge søker er det Plathes Eiendommer som eier grunn til berørt område. Naturvernforbundet hevder at Plathes Eiendommer ikke har tinglyst eiendomsrett til fjellområdene i og rundt Søbergsvatnet ved å vise til digitalt eiendomskart til Kartverket. Dette viser ikke grenser mellom gårds- og bruksnummer over skoggrensen. Forbundet mener derfor at søknaden ikke kan behandles.

Småkraft AS/Plathes Eiendommer tilbakeviser påstanden fra Naturvernforbundet. I Bindal kommune ble eiendomsgrensene innenfor økonomisk kartverk digitalisert for mange år siden, men alt av fjellområder foreligger kun som papirutgave. I de områdene der grensene mellom ulike bruksnummer ikke følger vannskillet, kan grensen være unøyaktig. For Søberg (Gnr 83) er det nabogrense mot Gnr 89 og Gnr 91 som følger vannskillet. Det er derfor i følge dem ingen tvil om eierforholdet til Søbergsvatn.

NVE viser til at slik uenighet må avklares mellom parter eller i rettsapparatet. Slike spørsmål ligger utenfor vårt ansvarsområde å ta stilling til.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Arealet rundt Søbergsvatnet ligger innenfor LNF-områder i kommunens arealplan.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget er ikke vernet i Stortingets verneplaner og supplering.

Nasjonale laksevassdrag

Vassdraget er ikke et nasjonalt laksevassdrag.

Andre verneområder

I Eidsvassdraget ligger Eidsvatnet naturreservat som omfatter arealer rundt vatnet og på sørsiden av Fjellvatnet/Storvatnet nedstrøms Søbergsvatnet kraftverk. Naturreservatet ble opprettet i 2001 og utvidet i 2018 og dekker et totalareal på 22 062 dekar i Bindal kommune. Formålet med fredningen er å bevare et skogområde med alt naturlig plante- og dyreliv og med alle de naturlige økologiske prosessene. Av spesielle kvaliteter kan nevnes områdets gode forekomster av flere sjeldne og truede plantearter innen ulike grupper, størrelse, utforming, forholdsvis lave påvirkningsgrad og mangfold av skogtyper, herunder boreal regnskog. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Fylkesvis plan for småkraftverk

Nordland fylkeskommune har utarbeidet *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*. Søbergsvatnet ligger innenfor vannområdet *Bindalsfjorden –Velfjorden* og fjordlandskapsregionen *Tosen/Ursfjorden* som er gitt middels verdi.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 05.09.2018 sammen med representanter for søker, grunneier, Naturvernforbundet og en tidligere ansatt hos grunneier. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Bindal kommune tilrår at det gis konsesjon og fattet følgende vedtak 21.06.2018:

- 1. Bindal kommunestyre mener at foreliggende konsesjonssøknad med konsekvensutredning gir et godt grunnlag for vurdering av de virkninger regulering av Søbergsvatnet med 1 meter reguleringshøyde vil medføre, samt tilstrekkelig grunnlag for å ta stilling til om konsesjon skal gis.*
- 2. Bindal kommune tilrår at det gis konsesjon for regulering av Søbergsvatnet med 1 meter reguleringshøyde under forutsetning av at de avbøtende tiltak som er foreslått i søknaden gjennomføres.*

Fra rådmannen saksutredning gjengis følgende:

Vurdering

Omsøkte tiltak er i strid med kommuneplanens arealdel. Det vil imidlertid ikke være behov for behandling av tiltaket som dispensasjon i henhold til plan- og bygningsloven, da tiltaket behandles etter annet lovverk.

Tiltaket ligger i et inngrepsfritt naturområde, 1-3 km fra tyngre tekniske inngrep. Regulering av Søbergsvatnet med en reguleringshøyde på 1 meter vil medføre betydelig reduksjon i de inngrepsfrie naturområdene i Bindal.

I følge reindriftskartet fra Fylkesmannen i Nordland sin nettside er området brukt som intensivt brukt senvinterbeite. Det er i første rekke i anleggsperioden at konsekvensene for reindriften kan bli store. Dersom anleggsperioden kan tilpasses til den tiden av året at vinterbeitet ikke nyttes, vil konsekvensene bli vesentlig lavere. Det er i konsekvensutredningen satt som forutsetning at anleggsperioden avpasses i forhold til reinbeitedistriktets bruk av området.

Omsøkte regulering vil bidra til økt lønnsomhet for Søbergsvatnet kraftverk.

Området er lite brukt som friluftsområde, og det er ikke registrert viktige naturverdier i området.

Konklusjon

Rådmannen i Bindal vil etter en helhetsvurdering tilrå at det gis konsesjon for regulering av Søbergsvatnet. Det legges vekt på at det tidligere er gitt konsesjon for utbygging av Søbergsvatnet kraftverk uten regulering av selve vatnet og at omsøkte tiltak ikke vil skade viktige natur- eller friluftsverdier. På bakgrunn av at det er flere kraftverk relativt nært Søbergsvatnet kraftverk, vil det imidlertid være avgjørende viktig at det opprettes en god dialog med reinbeiteutøverne for å minimere de negative konsekvensene for reindriften.

Fylkesmannen i Nordland fraråder at det gis konsesjon til reguleringen. Fra uttalelsen datert 27.06.2018 gjengis følgende:

Naturverdier og landskap

...

Det ble i sin tid gjennomført prøvefiske med multigarn i Søbergsvatnet. Vannet hadde ørret av fin størrelse og god kondisjon, men med noe høy parasittinfeksjonsrate.

Søbergsvatnet er en del av landskapsrommet Tuvfjellet. Landskapstypen omfatter småkupert lågffjellandskap i skoggrensa. Den har lite eller ingen tekniske inngrep, og fremstår med et gjennomgående sterkt naturpreg. Sammen med tilgrensende landskapsrom, utgjør området et større sammenhengende naturområde uten menneskelige inngrep (134 km²). Opplevelsen av landskapet og området vil bli forringet som følge av oppdemming og regulering.

Sammenhengende naturområder er store områder med et relativt urørt preg. Eksempler er større utmarksområder med fjell, skog, hei eller blokkmark. Denne type områder er viktige leveområder for en del dyrearter, og de er viktige for mangfoldet av natur- og friluftsområder i Norge. Slike områder er også viktige for reindriften.

Reindrift

...

Tiltaksområdet brukes av reindriften primært til vinterbeiter. Dette er en minimumsfaktor for reinbeitedistriktet. Det fremgår ikke av søknaden hvor mye areal som vil bli neddemt, men heving av vannstanden i Søbergsvatnet vil medføre noe tapt beiteareal. Tiltaket vil også medføre fare for endrede isforhold på Søbergsvatnet og nedstrøms demninga. Dette kan få konsekvenser for reinens bevegelse i disse områdene. Det er flytt- og trekkleier i området, og reinen flyttes og trekker naturlig både over isen på Søbergsvatnet, og over land mellom Søbergsvatnet og Litle Søbergsvatnet.

Tiltaket vil hovedsakelig medføre økt aktivitet og forstyrrelser i området i anleggsperioden. Erfaring tilsier at det også vil bli noe økt aktivitet i driftsperioden. Det fremgår ikke av søknaden hvilket behov det vil være for vedlikehold og tilsyn med tappeanordning ved Søbergsvatnet, og hvordan dette skal gjennomføres (til fots, helikopter, ATV/skuter).

Fylkesmannens konklusjon

Det omsøkte tiltaket er betydelig mindre omfattende enn det forkastede alternativet i 2006. Samtidig er det viktige natur- og reindriftsinteresser i området, og Fylkesmannen mener at en relativt beskjeden økning i kraftproduksjon ikke kan forsvare de nødvendige inngrepene i fjellområdet. Vi mener at fordelene ved tiltaket ikke overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser tilknyttet dette vassdraget og dets nedbørsfelt.

Nordland fylkeskommune fraråder konsesjon og vedtok følgende i fylkesrådet 18.06.2018:

1. *Fylkesrådet i Nordland fraråder NVE å gi konsesjon til regulering av Søbergsvatnet i Bindal kommune.*
2. *Dersom det blir gitt tillatelse til kraftverket, ber fylkesrådet om at NVE påser at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og med vannforskriften § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:*
 - a. *Det forutsettes at utbygger har dialog med reindriftsnæringen, og unngår å forstyrre reindriften i de mest sårbare periodene. Anleggsperiode må sees i sammenheng med andre tiltak i området og planlegges slik at den ikke medfører en samlet belastning der tilgjengelig beiteareal i reinbeitedistriktet reduseres unødvendig.*
 - b. *Tiltakets konsekvenser for rikmyren ved Sørengvatnet må avklares og eventuelle avbøtende tiltak vurderes ved detaljplanlegging.*
 - c. *Detaljplanleggingen må påse at tiltakshavers forslag til avbøtende tiltak iverksettes, herunder tilpasning av dammen til landskapet.*
 - d. *Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.*

Hele uttalelsen kan leses på saken hjemmeside hos NVE:

<https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8002&type=V-1>

Sametinget har gitt innsigelse av hensyn til reindriften. Fra uttalelsen datert 22.06.2018 gjengis følgende:

...

2. Samiske kulturminner

Det ble foretatt befaringer for samiske kulturminneområdet i 2005. Vi viser til uttalelse av 2005 når det gjelder samiske kulturminner.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Nord-Trøndelag fylkeskommune.

3. Hensyn til reindrift

Reindrift er en viktig samisk næring og kulturbærer. Sametingets utgangspunkt er at naturgrunnlaget for samisk kultur og næringsutøvelse i området må ivaretas i forbindelse med tiltakene. Tiltakene alene eller samlet sett skal ikke medføre vesentlige ulempe for samisk kultur og næringsutøvelse. Lovkommentaren til plan- og bygningsloven understreker at der hvor reindriftsinteresser blir berørt, skal de samlede effektene av planer og tiltak innenfor det enkelte reinbeitedistriktet vurderes.

Reinbeitedistrikt Jillen-Njaarke har mange nylige vedtatte tiltak som skal realiseres, blant annet berøres distriktet sterkt av Tosbotnutbyggingen, og Øyfjellet vindkraftverk skal

realiseres innenfor distriktet. Disse tiltakene vil generere mye anleggsarbeid. Distriktet er også sterkt berørt av reinpåkjørsler ved Nordlandsbanen. Vi mener derfor at det bør foreligge en føre var holdning for ytterligere tiltak og anleggsarbeid nå i områder som er av verdi for reindrifta i distriktet. På bakgrunn av det nevnte vil vi, selv om det allerede foreligger reguleringer i vassdraget, reise innsigelse til tiltaket.

Direktoratet for mineralforvaltning opplyser at tiltaket ikke berører registrerte mineralforekomster eller bergrettigheter ifølge uttalelsen 11.06.2018:

DMF kan ikke se at planen berører registrerte forekomster av mineralske ressurser av regional, nasjonal eller internasjonal verdi eller masseuttak i drift. Søbergsvatnet ligger imidlertid nært et større område med flere registrerte bergrettigheter. Den skisserte utbyggingen kommer etter det vi ser ikke i direkte konflikt med rettighetene.

Bindal kraftlag SA har ingen innvendinger til søknaden i uttalelsen 14.06.2018:

Bindal Kraftlag SA har ingen innvendinger mot søknaden om å regulere Søbergsvatnet i Bindal kommune. Vi ser dette som et positivt bidrag til å kunne nå nasjonal målsetning om ytterligere fornybar og grønn kraftproduksjon.

Naturvernforbundet i Nordland og Naturvernforbundet i Rana og omegn ber NVE avslå søknaden i uttalelsen 14.06.2018:

Sammendrag

Naturvernforbundet i Nordland og Naturvernforbundet i Rana og omegn har betydelige innsigelser mot dette prosjektet. Punktvis oppsummert er innsigelsene som følger, og de er begrunnet i resten av høringsuttalelsen:

- 1. En evt. oppdemming av Søbergsvatnet vil bryte med verneforskriften punkt IV, underpunkt 3 for eksisterende Eidsvatnet naturreservat.*
- 2. En evt. tillatelse til oppdemming av Søbergsvatnet vil være i strid med Naturmangfoldlovens § 44 (tiltak ved igangsatt saksbehandling)*
- 3. Tallmaterialet i Småkraft AS sin utbyggingsøknad viser en reguleringshøyde på 1,5 m, ikke 1,0 m som det står i sammendraget.*
- 4. Stort tap av kvalifisert villmark (INON) og landskapsopplevelse for lite kraft.*
- 5. Det er store brukerinteresser knyttet til Søbergsvatnet.*
- 6. Tap av fritt elveløp, en rødlistet naturtype.*
- 7. Søknaden fra Småkraft AS tilfredsstillter ikke kunnskapskravet i Naturmangfoldlovens § 8 (kunnskapsgrunnlaget).*
- 8. Senvinterbeiteområdet for reindriften rundt Søbergsvatnet vil bli truet av usikker is.*
- 9. En evt. oppdemming av Søbergsvatnet vil være av liten positiv verdi for samfunnet i et overmettet kraftmarked.*

Hele uttalelsen kan leses på saken hjemmeside hos NVE:

<https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8002&type=V-1>

Vassbygda jeger og fiskeforening mener søknaden må avslås i uttalelsen 19.06.2018:

Søbergsvatnet har et meget bredt og flatt utløp noe som resulterer i en uvanlig stabil vannstand.

Vatnet er ellers preget av store kalkrike grunne områder og et betydelig antall lave holmer og skjær. Dette er viktige oppvekstområder for en rekke arter. Ved å senke vannstand frykter vi at det kan få store negative konsekvenser for vannlevende organismer som blir tørrlagt.

Å heve vannstanden vil føre til at store arealer som ellers aldri er under vann, blir nettopp det.

De lave holmene er viktige reir- og oppvekstområder for mange ulike fuglearter. Fiskemåke, rødnebbterne, smålom, storlom, lirype og diverse ender og småfugler er ikke uvanlig i dette området.

Vassbygda jeger og fiskeforening mener det er unødvendig å sette slike verdier i fare med tanke på at dette området ble skånet under den nylige utbyggingen litt lenger ned i vassdraget.

Allmennheten og naturmangfoldet fortjener et område som dette i sin opprinnelige forfatning.

Steinar Hansen (tidligere skog og utmarksmedarbeider i Plahtes Eiendommer) uttaler at en senkning av vatnet vil være negativt med tørrlegging av grunner i perioder, men at en liten oppdemming vil ha mindre ulemper i uttalelsen 22.06.2018:

...

Etter mitt syn vil en regulering av Søbergsvatnet, som innebærer senking av nåværende naturlige vannstand, være negativt. Vatnet har i dag store partier med grunner som vil bli tørrlagt ved en senking av vannstanden med 1/2 meter i perioder. Dette er uheldig, både for fiskebestanden og for bruk av båt.

En liten oppdemming av Søbergsvatnet, maks. 1 m, har trolig mindre negative konsekvenser.

Fordi vatnet har et naturlig utløp med ganske flatt terreng, vil nok vannstanden ved en oppdemming og innsnevring av utløpet variere mer og over lengere tid enn i dag. Dette vil innebære større areal med utvasking i strandsonen enn nå. Størsteparten av strandsonen rundt Søbergsvatnet består likevel av fast fjell med sparsom vegetasjon, og der vil en oppdemming og regulering på inntil 1 m ha små konsekvenser.

Søbergsvatnet har naturlig en mindre variasjon i vannstand enn de andre vannene videre nedover Eidevassdraget. Ei regulering av Søbergsvatnet med forlenget avløp etter nedbørsperioder, vil dermed ha en viss utjevne effekt på vannstanden videre nedover vassdraget. For Søbergsåa, elvestrekninga mellom Sørengvatnet og Storvatnet, kan dette bare være en fordel for yngelproduksjon og fiskemuligheter.

Arvid Sveli (tidligere herredsskogsmester) opplyser at Søbergsvatnet har samiske boplasser nær strandlinjen, at det er et godt fiskevatn og at hekkeplasser for terner på holmene kan oversvømmes ved regulering i uttalelsen datert 16.06.2018 med rettelse 22.06.2018:

Angående søknad om tillatelse til å regulere Søbergsvatn i Bindal kommune på vestsiden av Tosenfjorden: Det vises til min uttalelse i boken «Til Åbjørås kilder». Beskrivelsen gjelder også i dag. Det er ikke noen endringer av forholdene, men som tillegg nevnes at fossen ved utløpet av Søbergsvatn neppe kan forseres av fisk nedenfra.

Søbergsvatnet var fisketomt til noen ungdommer bar fisk dit i 1920-årene. I dag er det antakelig det beste fiskevatn i Eidevassdraget.

Likeså påpekes at massevis av terner har hatt hekkplass på lave holmer som kan bli oversvømt ved reguleringen.

Det finnes også samiske boplasser nær strandlinjen.

Tilleggsopplysninger

Søker har sendt inn tilleggsopplysninger 31.08.2018 med kommentarer til høyde på dammen, svingninger i vannstanden i Søbergsvatnet, ny terrengmodell og reguleringshøyder, isforhold, fisk, naturmangfold, påvirkning av rikmyr ved Sørengvatnet og Eidsvatnet naturreservat. Notatet kan leses på sakens hjemmeside hos NVE:

<https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8002&type=V-1>

Søker har kommentert høringsuttalelsene 31.08.2018. Kommentarene kan leses på sakens hjemmeside hos NVE: <https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8002&type=V-1>

Naturvernforbundet har sendt en omfattende tilleggsuttalelse etter NVEs sluttbefaring i brev datert 18.09.2018 om eiendomsforhold ved Søbergsvatnet, regulering og vannstandsendringer, isforhold og reindrift, virkninger for Eidsvatnet naturreservat, naturmangfold, inngrepsfrie arealer, brukerinteresser og kraftmarked. Hele tilleggsuttalelsen kan leses på sakens hjemmeside hos NVE:

<https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8002&type=V-1>

Søker har kommentert hovedpunktene i tilleggsuttalelsen og imøtegår de fleste påstandene fra Naturvernforbundet i brev av 21.09.2018. Kommentarene kan leses på sakens hjemmeside hos NVE:

<https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8002&type=V-1>

Småkraft AS/Plathes Eiendommer (søker/grunneier) har sendt eposter datert 23.11.2018 med endelige omsøkte reguleringshøyder for HRV på kote 302,1 og LRV på kote 301,1 og e-post med oppdaterte beregninger av vannstand før og etter regulering av Søbergsvatn. Sistnevnte er lagt ut på sakens hjemmeside hos NVE.

NVE og Sametinget har holdt innsigelsesmøte 29.10.2018 der grunnlaget for innsigelsen ble gjennomgått og eventuelle løsninger/krav/vilkår for reindriften som kan medføre at innsigelsen trekkes.

NVEs vurdering

NVE har gjennom tidligere konsesjonsbehandling av søknaden for Søbergsvatnet kraftverk og høring av denne søknaden om regulering av Søbergsvatnet fått en god oversikt over eventuelle konsekvenser knyttet til utbyggingen. Søker/konsulent har etter høringsrunden redegjort for påvirkninger knyttet til en regulering på 1,0 m med en heving av vannstand på 70 cm og senkning på 30 cm fra naturlig, laveste vannspeil på kote 301,5 som er beregnet av SWECO med ny laserbasert terrengmodell. Endelig omsøkte reguleringshøyder er øvre kote 302,1 (HRV) og nedre kote 301,1 (LRV). NVE mener at uttalelsene og kommentarene også er gjeldende for dette reguleringsintervallet som fortsatt er på 1,0 m totalt, men med litt mindre heving og noe større senkning enn i søknaden. Nye kotehøyder basert på ny oppmåling vil ikke endre de reelle påvirkningene som er redegjort for i søknaden.

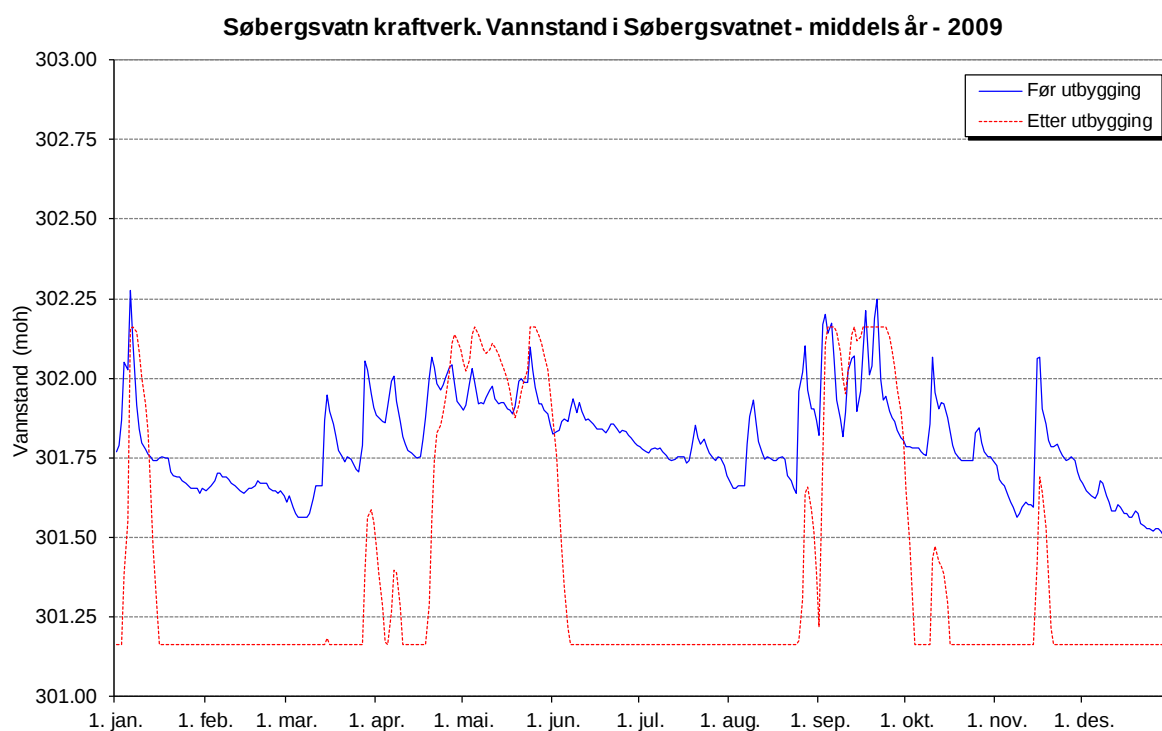
Hydrologiske virkninger av reguleringen

Kraftverket ble satt i drift i 2011 med en peltonturbin med største slukeevne på 3,4 m³/s og minste driftsvannføring på 0,17 m³/s. Inntaket ligger på kote 221 og utløpet på kote 37,5 i Storelva. Det utnytter avrenningen fra et 18,0 km² nedbørfelt som er breffritt. Effektiv innsjøprosent for nedbørfeltet er på 7,6 %. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende vår og høstflommer. Det kan også inntreffe flommer vinterstid. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. Middelvannføring ved inntaket er 1,67 m³/s. I gjeldende vassdragskonsesjon er minstevannføringen er satt til 400 l/s i

perioden 1. mai – 30. september og 60 l/s resten av året som er nær 5-persentil vannføring for sommer- og vintersesongen.

Den omsøkte reguleringen av Søbergsvatnet vil utnytte avrenningen fra et nedbørfelt på 15,3 km². Middelvannføringen ved utløpet er beregnet til 1,42 m³/s. En regulering på 1,0 m vil gi et magasinivolum på 1,5 mill. m³ og en reguleringsgrad for nedbørfeltet til kraftverket på 2,8 %. Søker har foreslått å slippe samme minstevannføring fra reguleringsmagasinet som er gitt i konsesjonsvilkårene for kraftverket, 400 l/s om sommeren og 60 l/s om vinteren.

Et bredt utløp gir en forholdsvis stabil, naturlig vannstand i Søbergsvatnet. En høy effektiv sjøprosent i nedbørfeltet jevner ut tilsiget til kraftverket. Omsøkt regulering med heving og senkning av vannstanden er planlagt å gi 30 cm større svingninger i vannspeilet enn i naturtilstanden. Søker har definert naturtilstanden som beregnede variasjoner i vannspeilet uten regulering og fratrukket 5-persentiler for de høyeste og laveste verdiene. Under NVEs sluttbefaring ble det påvist flomvannstand som viste at naturlig endring i vannspeilet kan være over 100 cm.

Det foreligger ikke observasjoner av vannstand over tid i Søbergsvatnet. Av plottet som viser beregnet vannstand før og etter regulering i et middels vått år, framgår det at middelvannstand før regulering ligger ved kote 301,8. Etter regulering vil middelvannstand ligge rundt kote 301,4 som vil gi en gjennomsnittelig senkning av vannstanden med ca. 40 cm. Antall dager med høyt vannspeil bli marginalt høyere, antall dager med vannspeil rundt normal vannstand færre og antall dager med lavt vannspeil blir vesentlig flere. I tørre perioder om sommeren, utover høsten og på vinterstid vil vannspeilet i stor grad ligge stabilt nær laveste regulerte vannstand (LRV). Det naturlige svingemønstret i vannstanden vil endre seg fra mange kortvarige og mindre variasjoner til færre og større pendlinger i vannstand. Avløpet fra reguleringsmagasinet vil utjevnes over 1-2 uker etter nedbørsperioder.

Diagrammene som framstiller vannføringsvariasjoner i elva nedstrøms utløpet av Søbergsvatnet før og etter regulering, viser at vannføringsdynamikken ned til inntaket fortsatt i perioder vil være betydelig etter en eventuell regulering, særlig vår og høst, også i et tørt år. En regulering som omsøkt, vil i liten grad redusere store flommer, men jevne ut tilsiget til kraftverket. Restvannføringen fra lokalfeltet på elvestrekningen vil i følge søknaden bidra med en middelvannføring på 260 l/s på årsbasis. Slipp av minstevannføring fra reguleringsmagasinet vil sikre elveleiet fra periodevis tørrlegging.

Søker har fått beregnet antall dager med overløp over inntaksdammen for kraftverket uten og med regulering for et tørt, middels og vått år som er vist i tabell 1.

Tabell 1: Sammenlikning av antall dager med overløp over inntaket fra søknaden beregnet med skalerte data fra målestasjon 151.11 Lavvann:

Antall dager med overløp	Tørt år	Middels år	Vått år
Antall dager med overløp ved inntak før regulering	25	50	69
Antall dager med overløp etter regulering	13	30	52

Omsøkt regulering av Søbergsvatnet vil redusere antall dager med overløp over inntaket reduseres med 12-20 dager for disse årene, med størst reduksjon fra 50 til 30 dager i et middels vått år. I konsesjonen til kraftverket er det gitt vilkår om vannslipp fra inntaket som opprettholder noe av vannføringen på utbyggingsstrekningen også utenom flomperiodene.

Utnyttet vannmengde til kraftproduksjon øker fra om lag 70 % til 85 % av tilsiget med reguleringen.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden om regulering. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger for midlere årsavløp for kraftverket og reguleringsmagasinet for årene 1961-90.

NVE vil presisere at alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

I søknaden forventes det ubetydelige endringer i isforhold, vanntemperatur og frostrøyk da det er en beskjeden regulering av Søbergsvatnet. Variasjon i vannstanden gjennom vinteren kan medføre noe fare for utrygg is langs land. Flere høringsparter er bekymret for av reguleringen skal øke risikoen for usikker is. Søker kommenterer at utløpet til Søbergsvatnet har en naturlig risiko for usikker is i dag og at svingningene i vannspeilet etter en regulering vil gå langsommere slik at isen har bedre mulighet til å føye seg til tørrlagt terreng. Videre er endringen i vannstanden liten og forekommer sjelden om vinteren, noe som ikke vil medføre usikker is rundt vatnet. Tiltaket vil medføre at utløpet blir smalere og dette vil gi høyere vannhastighet som igjen vil kunne føre til svakere is eller et åpent parti i større deler av året nær utløpet.

NVE mener at større endring i vannstand som følge av reguleringen, kan gi noe økt risiko for utrygg is langs land og ved utløpet av vatnet, men endringene forventes å bli beskjedne.

Produksjon og kostnader

Søknad om regulering av Søbergsvatnet er et opprustings-/utvidelses- (O/U-) prosjekt til Søbergsvatnet kraftverk. Reguleringen ventes å øke årsproduksjonen i Søbergsvatnet kraftverk med 3,2 GWh fra 14,7 GWh til 17,9 GWh, og øke vinterandelen til 43 %. Til sammenlikning er gjennomsnittlig produksjon for årene 2015-2017, som kraftverket har levert full effekt, 13,8 GWh/år. Før denne perioden var det begrenset kapasitet i nettet.

NVE har vurdert søkers estimat på hydrologi og produksjon for regulering av Søbergsvatnet og finner disse å være rimelige. Med en utbyggingspris på 1,60 kr/kWh er dette O/U-prosjektet svært rimelig i dagens marked. Vår modell fanger ikke så godt opp så rimelige prosjekter, men vi har gitt et anslag på energikostnaden over levetiden (LCOE) til 15 øre/kWh. Denne tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positiv nettonåverdi. NVE har tatt i bruk oppdatert informasjon om kostnader, LCOE og nyttekostnadsbrøk fra 01.08.2018. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 7 øre/kWh.

Prosjektet ligger i våre beregninger blant de beste av de vind- og vannkraftprosjektene som har endelig konsesjon per 1.1.2018, men som enda ikke er bygget. Ved en eventuell konsesjon til reguleringen vil det likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet.

Naturmangfold og verneområde

Naturtyper

Det er ikke laget ny miljørapport etter gjeldende mal for søknaden om regulering av Søbergsvatnet. Søker viser til biomangfoldrapporten fra søknaden for Søbergsvatnet kraftverk med feltundersøkelse i 2005 og opplyser at reguleringen vil være innenfor naturlig vannstandsvariasjon. I følge søknaden om regulering er det ikke registrert verdifulle naturtyper ved Søbergsvatnet. Elvestrekningen fra utløpet ned til inntaket for kraftverket er en rødlistet naturtype (NT, nær truet) som ikke har store fosser eller bekkekløfter. Med slipp av minstevannføring vil vassdraget fortsatt være intakt.

Virksomheter på naturtyper i Storelva nedenfor inntaket er tidligere vurdert i konsesjonsbehandlingen av kraftverket. Fylkeskommunen ber om at reguleringens konsekvenser for rikmyra ved Sørengvatnet nedenfor kraftverket må avklares i detaljplanleggingen dersom det gis konsesjon til reguleringen. NVE mener at reguleringen vil utjevne vannføringen i Storelva i kortere perioder, men ikke i så stor grad at det vil påvirke rikmyra merkbart. Det vil heller ikke bli fysiske inngrep ved rikmyra i forbindelse med anleggsarbeidet.

Naturvernforbundet uttaler at reguleringen vil bryte med med verneforskriften for Eidsvatnet naturreservat da de tolker forskriften slik at det ikke kan tillates endringer i vannstand eller vannføring i vassdraget fra Søbergsvatnet til Eidsvatnet. Videre hevder Naturvernforbundet at vassdraget er vernet som følge av opprettelsen av naturreservatet.

NVE viser til at formålet med fredningen er å bevare et skogområde med alt naturlig plante- og dyreliv og med alle de naturlige økologiske prosessene. Av spesielle kvaliteter kan nevnes områdets gode forekomster av flere sjeldne og truede plantearter innen ulike grupper, størrelse, utforming, forholdsvis lav påvirkningsgrad og mangfold av skogtyper, herunder boreal regnskog. Verneforskriften trådte i kraft 22.06.2018 etter utvidelsen av naturreservatet.

Verneforskriftens § 3 (vernebestemmelser) gjelder innenfor naturreservatet og omfatter bl.a. forbud mot drenering eller annen form for tørrlegging. Naturreservatet har grense mot sørsiden av

Fjellvatnet/Storvatnet i Eidsvassdraget etter utvidelsen. Søkers konsulent SWECO opplyser at naturlig vannstandsending i Fjellvatnet/Storvatnet kan være opp til 2 m pga. det trange utløpet ved Øvereidet.

Naturvernforbundet viser til naturmangfoldloven § 44 som gjelder ved igangsatt saksbehandling med formål å verne et område og at NVE skal avslå søknaden med henvisning til denne. I og med at naturreservatet er utvidet og fått fastsatt egen forskrift, skal NVE vurdere tiltaket (reguleringen) etter § 49 (utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde). I denne heter det at:

Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter § 6.

Nedbørfeltet til Søbergsvatnet bidrar med om lag 23 % av tilsiget til Fjellvatnet/Storvatnet. Reguleringen av Søbergsvatnet vil i noen grad utjevne vannføringen i Storelva, men magasinvolument er for lite til å gi noen påvirkning på vannspeilet og strandlinjen i Fjellvatnet/Storvatnet eller Eidsvatnet med planlagt tapping. Videre sikrer vilkår om slipp av minstevannføring i konsesjonen for kraftverket at Fjellvatnet/Storvatnet får tilsig fra Storelva i tørre perioder slik at vannspeilet ikke endres fra naturlig tilstand. Herav slutter NVE at virkningen av reguleringen av Søbergsvatnet på naturreservatet og den vernede skogen blir helt ubetydelig. Verneverdiene blir derfor ikke forringet, og reguleringen vil ikke bryte med verneforskriften.

Arter

I influensområdet til Søbergsvatnet er det registrert rødlisteartene gaupe og jerv, begge truet (EN), bergand, sårbar (VU), sivspurv, fjellrype og lirype, alle nær truet (NT). Bergandas biotop er gjerne i nærheten av grunne, næringsrike vatn som Søbergsvatnet. En regulering på 1,0 m vil ifølge søker ikke påvirke fuglens utnyttelse av biotopen. Søker vurderer at de andre artene vil unngå området i når det er støy i anleggstiden, men at de vil oppsøke området etter byggeperioden. NVE slutter seg til denne vurderingen.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om regulering av Søbergsvatnet legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

I forbindelse med søknaden for bygging av Søbergsvatnet kraftverk fra 2006 ble det gjort en undersøkelse av biologisk mangfold ved Søbergsvatnet i 2005. En påtenkt regulering av vatnet ble den gangen ikke tatt med søknaden som NVE behandlet.

Naturvernforbundet hevder i sin uttalelse at kravet til kunnskap i naturmangfoldloven § 8 ikke er oppfylt da det ikke er gjennomført en ny feltundersøkelse av naturmangfoldet med kartlegging av enkelte fuglearter, moser og lav i området. Videre konkluderer Naturvernforbundet med at kunnskapen som utbygger har frembrakt i og rundt Søbergsvatnet, er mangelfull. Søker kommenterer at tiltaket ikke vil føre til neddemming av nye arealer eller påvirke flora og fauna utover at eksisterende vegetasjon vil krype noe nedover som følge av at vannspeilet senkes ca. 30 cm. Grunneier har oppdatert informasjon om fiskebestandene. Eventuelle endringer i disse fra undersøkelsen utført i

2005 er ifølge søker ikke relevant for å vurdere de langsiktige effektene av vannspeilets senkning. Småkraft AS mener derfor at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig.

NVE registrerer at Fylkesmannen ikke har uttalt noe om manglete informasjon i naturmangfold i søknaden.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, kommentarer og tilleggsopplysninger fra søker, tidligere konsesjonsbehandling av Søbergsvatnet kraftverk og NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 23.10.2018. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Søbergsvatnet finnes det gaupe og jerv, begge truet (EN), bergand, sårbar (VU), sivspurv, fjellrype og lirype, alle nær truet (NT). Elvestrekningen fra utløpet ned til inntaket for kraftverket er en rødlistet naturtype (NT, nær truet). En eventuell regulering av Søbergsvatnet vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt avbøtende tiltak som slipp av minstevannføring fra reguleringsmagasinet.

NVE har også sett påvirkningen fra regulering av Søbergsvatnet i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet i Eidsvassdraget. Nedenfor Søbergsvatnet er det bygget Søbergsvatnet kraftverk. Ellers er vassdraget ikke preget av inngrep i særlig grad. Så lenge en regulering med 1,0 m ikke påvirker naturmiljøet i særlig grad, mener NVE at den samlede belastningen i vassdraget er akseptabel.

Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet. Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke får avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet. Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

Søbergsvatnet ligger i landskapsregionen som omfatter fjordbygdene på Møre og i Trøndelag, underregion Tosen/Ursfjorden, mellom Moldefjorden i sør og Tosenfjorden i nord. Landskapet i regionen preges av fjordsystemer som ofte har korte, markerte løp. Søbergsvatnet er en del av landskapsrommet Tuvfjellet og ligger i et småkupert lavfjellslandskap i skoggrensa med sterkt naturpreg. Terrenget er åpent med lite trevegetasjon. Det er lite spor etter menneskelig aktivitet i dette området utover ei trehytte og gamle samiske boplasser ved vatnet. Søbergsvatnet ligger i et større sammenhengende naturområde uten menneskelige inngrep og vurderes å ha middels til stor verdi av søker.

Flere høringsparter uttaler at opplevelsen av det urørte landskapet vil bli forringet med reguleringen. Naturvernforbundet skriver at landskapet nord og øst for Søbergsvatnet/Tosenfjorden er under sterkt press med åtte iverksatte eller planlagte kraftverk. Den samlede belastningen i denne delen av Nordland medfører at Søbergsområdet er ekstra verdifullt og tilsier stor tilbakeholdenhet med nye

tekniske inngrep. En reguleringszone langs strandlinja uten vegetasjon vil i følge dem bli synlig på flere km avstand, også rundt holmer og skjær i de grunne partiene av vatnet.

Kjentmann Steinar Hansen uttaler at fordi vatnet har et naturlig utløp med ganske flatt terreng, kan vannstanden ved en oppdemming og innsnevring av utløpet variere mer og over lenger tid enn i dag. Dette vil innebære større areal med utvasking i strandsonen enn nå. Størsteparten av strandsonen rundt Søbergsvatnet består av fast fjell med sparsom vegetasjon, og der vil en oppdemming og regulering på inntil 1,0 m ha små konsekvenser. Søker kommenterer at reguleringen kun vil gi effekter innenfor naturlig vannstandendring og at vannstanden blir mer stabil rundt LRV. Overliggende områder vil mer sjeldent bli satt under vann. Dette fører til at den naturlige utvaskningssonen heller blir mindre enn at den økes. Påstanden om at tiltaket vil gi en reguleringszone er derfor feil etter deres syn.

NVE regner med at det vil dannes en litt mer markert reguleringszone ved flate grunne partier langs strandlinja, holmer og skjær, men ikke så omfattende og synlig som Naturvernforbundet skriver i sin uttalelse. Kjentmannens opplysninger viser at størsteparten av strandsonen er fast fjell med lite vegetasjon. Reguleringen vil skje innenfor naturlige svingninger i vannstand, men vannspeilet vil ligge lavt i tørre perioder om sommeren og gi stedvis en mer synlig strandsonen enn tidligere for de som ferdes i området. NVE vurderer at det likevel blir små områder som berøres i og med at det er tale om en moderat senking av vannspeilet som ved LRV vil ligge 70 cm under beregnet normal vannstand.

Demningen skal bygges som en betongdam på bergterskelen i utløpet av Søbergsvatnet. Sprenging av løst fjell ved dammens anslutning på nordsiden og i elveleiet vil påføre terrenget skader, men NVE forventer at omfanget bli begrenset. God terrengmessig tilpasning av dammen og revegetering av midlertidige anleggsområder er viktig for å tilbakeføre noe av landskapets naturlige preg. Slipp av sesongtilpasset minstevannføring fra vatnet er også viktig for å ivareta landskaps- og friluftslivsinteressene i området langs elva på den ca. 1 km lange strekningen ned til inntaket til kraftverket.

I følge søknaden er området godt egnet til fotturer, men lite brukt til friluftsliv utenom grunneiers utleie av hytta ved Søbergsvatnet til jakt på rype og skogsfugl, og ørretfiske. Det går sti opp til Søbergsvatnet via Smøtjørnan lenger nede i dalen. Tiltaket vurderes å ha liten negativ konsekvens for brukerinteresser utover forstyrrelse av jakta under anleggstiden. Naturvernforbundet mener søkers vurdering av brukerinteressene er misvisende og opplyser at Brønnøy turlag og Vassbygda jeger og fiskeforening har hatt flere fellesturer til Søbergsvatn. Sistnevnte forening uttaler at allmennheten og naturmangfoldet fortjener et område som dette i opprinnelig forfatning.

Søker kommenterer til uttalelsene at andre enn Plathes Eiendommer bruker området, men grunneier treffer sjelden folk i området. For de som ikke er i nærområdet til dammen, vil tiltaket ikke være synlig. Ei bru ved demningen vil lette elvekryssingen. NVE sier seg enig i dette, men dette er noe søker må bekoste på eget initiativ. Det vil ikke være en del av konsesjonsvilkårene.

Søbergfossen ligger på fallstrekningen for kraftverket. Fossen er synlig fra en kort strekning på rv. 76 og godt synlig fra skogsbilveien og områdene rundt Sørengvatnet. Reguleringen vil gi færre dager med overløp ved inntaket, noe som vil redusere opplevelsen av landskapselementet. Når det er flom i Storelva, vil fossen fortsatt være markant i landskapet. Vilkår om slipp av minstevannføring i konsesjonen for kraftverket ivaretar noe av fossens karakter utenom flomperiodene. Med tilsvarende krav fra Søbergsvatnet vil forholdene i hovedsak være uendret.

Fisk og fiske

Miljørapporten fra SWECO til søknaden for kraftverket opplyser at Søbergsvatnet har store grunne områder som er viktig for produksjonen av ørret som ble satt ut på 1920-tallet. Det renner få egnede gytebekker til Søbergsvatnet, men de som finnes, er tilstrekkelig for å utnytte produksjonspotensialet i vatnet. I søknaden forventes det ikke økt belastning på akvatisk miljø utover en liten påvirkning på ørretbestanden som følge av reguleringen.

Det ble under feltarbeidet til miljørapporten gjennomført prøvefiske i Søbergsvatnet i juni 2005. Fangsten bestod av 26 ørret som var fra 154 - 380 mm lange. Det er kjent at det jevnlig blir fanget ørret som veier mer enn en kilo i Søbergsvatnet. Ørretbestanden er ifølge SWECO av god kvalitet og har stor verdi. Grunneier Plathes Eiendommer leier ut hytta ved vatnet til privat fiske.

Flere høringsparter uttaler at en senkning av vannstanden vil gi negative virkninger for fisk og andre vannlevende organismer på de grunne og kalkrike arealene i Søbergsvatnet. Søker kommenterer at dette er i strid med SWECOs vurderinger og at det er lite sannsynlig at reguleringen vil gi målbare endringer for vatnets fiskestammer eller andre vannlevende organismer.

I følge søker er det 3,4 meter høydeforskjell mellom Søbergsvatn og kulpen under. Selv om det er lite sannsynlig, er det mulig at det gytes i området nedstrøms den planlagte demningen og at ørret fra dette området svømmer opp og bidrar til rekruttering i Søbergsvatnet. Om dette er tilfelle, vil rekruttering i vatnet gå noe ned. Det er også mulig at senkningen av vannspeilet vil kunne påvirke noen gyteplasser i tilløpsbekker, men slike områder vurderes av SWECO ikke å være en begrensende faktor for rekruttering av ørret i Søbergsvatn.

NVE registrer at Fylkesmannen ikke har uttalt seg om følgene for akvatisk miljø. NVE viser til at antall dager med lavt vannspeil vil øke og redusere noe næringsareal for ørret uten avt dette behøver å være negativt. Vi mener at så lenge grunnene ikke blir tørrlagt av reguleringen, vil virkningene for fisk og annet akvatisk miljø være akseptable.

Reindrift

På reindriftskartet er området rundt Søbergsvatnet avmerket som intensivt brukt senvinterland. Vinterbeiter er minimumsfaktor i Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt.

I følge søknaden vil tiltaket vil få negativ påvirkning på reindriften i anleggsfasen, men søker planlegger å ha dialog med reindriftnæringen for å gjøre ulempen så liten som mulig. I driftsfasen vil tiltaket ha liten påvirkning på reindriften. Reguleringen på 1,0 m vil ikke føre til at beiteareal blir neddemt i særlig grad, men et mindre landareal ved dammen blir permanent beslaglagt.

Bindal kommune tilrår regulering, men det er avgjørende at det opprettes en god dialog med reinbeiteutøverne for å minimere de negative konsekvensene for reindriften. Fylkesmannen, fylkeskommunen og Naturvernforbundet fraråder å gi konsesjon til regulering av Søbergsvatnet pga. negative virkninger for reindriften. Sametinget har fremmet innsigelse til søknaden om regulering av Søbergsvatnet av hensyn til reindriften og viser til Fylkesmannens uttalelse for vurderinger av virkninger. Det er særlig samlet belastning for reindriften som øker, særlig i sør-samiske områder. Det er bygget flere vannkraftverk i Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, og Øyfjellet vindkraftverk ved Mosjøen har fått konsesjon.

I regionen rundt Tosen er det bygget flere vannkraftverk og andre fått konsesjon, bl.a. vannkraftverkene Kalklav og Dagslått. De nye kraftverkene ligger hovedsakelig innenfor en radius av

10 km i regionen og vil ytterligere øke presset på reindriften i området, om enn i akseptabel grad slik det er vurdert i konsesjonsbehandlingen.

Fylkesmannen og Naturvernforbundet er bekymret for at reguleringen kan medføre mer usikre isforhold på Søbergsvatnet og få konsekvenser for rein som flyttes eller trekker naturlig over isen på vatnet og over elva nedenfor utløpet. Fylkeskommunen forutsetter at søker har dialog med reindriftnæringen under detaljplanleggen av tiltaket slik at reindriften blir minst mulig forstyrret og at beitearealer blir minst mulig redusert ved en eventuell konsesjon.

Søker kommenterer til uttalelsene at beiteland ikke vil gå tapt og at reguleringen ikke vil påvirke trekkveier. Videre gir tiltaket ikke reell økt risiko for usikker is eller økt ferdsel den tiden reindriften bruker området. Søker har full forståelse for at reinbeitedistriktet er under stort press, men de mener at reguleringen av Søbergsvatnet ikke kan sammenlignes med større inngrep.

Under NVEs sluttbefaring 05.09.2018 ble det observert noen få reinsdyr i lia nord for utløpet av Søbergsvatnet, noe som indikerer at området også brukes utenfor vintersesongen. Anleggstiden er planlagt om sommeren og vil derfor etter NVEs syn i stor grad redusere forstyrrelser for reindriften.

Sametinget opplyste på innsigelsesmøtet med NVE at de kan vurdere å trekke innsigelsen dersom NVE kan bekrefte at reindriften aksepterer reguleringen eller at søker har dialog med reindriften. Vi har ikke fått høringsuttalelse fra reinbeitedistriktet som heller ikke deltok på NVEs sluttbefaring til tross for invitasjon. NVE har kontaktet reinbeitedistriktet etter innsigelsesmøtet for å gi distriktet ytterligere anledning til å komme med synspunkter på en eventuell regulering av Søbergsvatnet. Vi har ikke mottatt noen tilbakemelding, og vi antar derfor at reinbeitedistriktet ikke har merknader til søknaden.

Søker har foreslått å bygge bru på betongdammen for kryssing av Storelva ved utløpet av Søbergsvatnet med ATV eller snøskuter for reindriften ved usikre isforhold på vatnet. Sametinget kunne ikke diskutere mulige avbøtende tiltak på innsigelsesmøtet da dette må skje med de som har rein i området. NVE mener at behovet for ei bru må avklares med reindriften. Brua vil medføre at betongdammen vil bli mer framtrædende i terrenget, men likevel ikke i vesentlig grad..

NVE mener at dersom søker har tett dialog med reindriften under detaljplanlegging og bygging av reguleringsdammen, kan ulempene reduseres slik at den samlede belastningen i distriktet ikke økes.

Kulturminner

Fylkeskommunen uttaler at dersom det blir gitt konsesjon til reguleringen har tiltakshaver aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd.

Sametinget har i sin høringsuttalelse til søknaden om regulering av Søbergsvatnet vist til en tidligere uttalelse som ble gitt til SWECO i 2005 i forbindelse med utarbeidelsen av søknaden til kraftverket som er bygget. Den gang ble ikke hele strandkanten rundt Søbergsvatnet befart slik at en heving av vannstanden ved en eventuell regulering ikke er avklart for kulturminner. Kulturminnet ved lokalitet 4 nær utløpet av Søbergsvatnet har stor verdi og må ikke ødelegges. Forholdet til kulturminner er likevel ikke en del av grunnlaget for innsigelsen fra Sametinget.

NVE viser til at søker må avklare forholdet til samiske kulturminner ved en eventuell konsesjon. Vi har likevel merket oss at vannstanden ikke er planlagt hevet over det som er naturlig, høy vannstand i dag.

Flom, ras og skred

En regulering som omsøkt, vil i liten grad redusere store flommer, men utjevne vannføringen under middelflommer.

På NVEs kart som viser aktsomhetsområder for snøskred er det avmerket et område ved trehytta på sørøstsiden av Søbergsvatnet som viser potensielle løsneområder og utløpsområder for snøskred. Et snøskred her vil ikke påvirke reguleringen eller betongdammen, og vi har ikke tillagt dette vekt.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell regulering av Søbergsvatnet vil øke produksjonen i småkraftverket med 3,2 GWh i et gjennomsnittså. Bindal Kraftlag SA har ingen innvendinger mot søknaden og ser dette som et positivt bidrag til å kunne nå nasjonal målsetning om ytterligere fornybar og grønn kraftproduksjon. Fylkekommunen vurderer at tiltaket vil bidra med en beskjeden økning i årlig kraftproduksjon og at samfunnsnyttene av reguleringen derfor blir liten. Naturvernforbundet uttaler at en oppdemming av Søbergsvatnet vil være av liten positiv verdi for samfunnet i et overmettet kraftmarked.

NVE mener at økt reguleringsevne og regulerbarhet også for småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi og bedre utnyttelse av vannressursene på utbygd strekning. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneier og generere skatteinntekter.

Oppsummering

I saksbehandlingen har NVE lagt vekt på at regulering av Søbergsvatnet vil være et bidrag til en fornybar energiproduksjon med begrensede miljøeffekter. NVE mener at konfliktene ved en regulering i hovedsak, men likevel i begrenset grad, knytter seg opp mot naturmangfold, landskap og reindrift. NVE legger til grunn at det ved en konsesjon vil være aktuelt med vilkår som avbøter de negative konsekvensene for disse temaene, så som minstevannføring og krav til anleggsperiode.

Prosjektet ligger i våre beregninger blant de beste av de vind- og vannkraftprosjektene som har endelig konsesjon per 1.1.2018, men som enda ikke er bygget. Ved en eventuell konsesjon til reguleringen vil det likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet.

I influensområdet til Søbergsvatnet finnes det gaupe og jerv, begge truet (EN), bergand, sårbar (VU), sivspurv, fjellrype og liryte, alle nær truet (NT). Elvestrekningen fra utløpet ned til inntaket for kraftverket er en rødlistet naturtype (nær truet, NT). Tiltaket forventes ikke å påvirke arter eller naturtyper særskilt.

NVE mener at Søbergsvatnet ligger i et område med visse landskapskvaliteter og at det dermed er viktig å begrense de visuelle virkningene av en eventuell regulering av vatnet. I planen for reguleringen mener NVE at det er tatt flere hensyn for å begrense de mulige negative konsekvensene for landskap og friluftsliv. Revegetering av midlertidige anleggsområder er viktig for å tilbakeføre noe av landskapets naturlige preg. Sesongtilpasset minstevannføring er også viktig for å ivareta landskaps- og friluftslivsinteressene i området.

NVE er av den oppfatning at reguleringen ikke vil påføre reindriften økt samlet belastning på distriktet dersom anleggstiden tilpasses slik at den påvirker reinen i minst mulig grad ved en eventuell konsesjon. Da reguleringen ligger innenfor naturlig svingning i vannspeilet og i hovedsak fungerer som et flomdempningsmagasin under regnvær, vil den ikke øke risikoen for utrygg is på Søbergsvatnet og ved utløpet i særlig grad. Etter vår oppfatning blir reinens flytting og naturlig trekk i området ikke hindret.

NVE kan ikke se at det er spesielle naturtyper, arter eller andre allmenne interesser som blir nevneverdig berørt av omsøkt regulering. Vi mener at reguleringen kan gjennomføres med avbøtende tiltak uten særlige konsekvenser for allmenne interesser eller verneinteresser.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Småkraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til å regulere Søbergvatnet med 1,0 meter. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Siden reguleringen ikke vil medføre endringer i det elektriske anlegget til Søbergvatnet kraftverk, kraves det ikke konsesjon etter energiloven for å tillate denne reguleringen.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser og vannslipp

Småkraft AS har i søknaden oppgitt reguleringsgrensene i Søbergsvatnet til kote 302,5 (HRV) og kote 301,5 (LRV) med 1,0 m regulering (0,5 m opp og 0,5 m ned) basert på høyden på kart. I tilleggsopplysningene har reguleringsgrensene etter hvert blitt justert til øvre kote 302,1 (HRV) og nedre kote 301,1 (LRV) med ny laserbasert terrengmodell og GPS-innmåling av vannstand.

Det foreligger ikke noen måleserie av vannstand i Søbergsvatnet. Diagram fra søker/SWECO med beregnede vannstander før og etter regulering i et middels vått år, viser at midlere vannstand før regulering ligger på ca. kote 301,8, NVE fastsetter derfor denne som naturlig vannstand (NV). Omsøkt regulering innebærer da en heving av vannspeilet på 30 cm og senkning av vannspeilet på 70 cm i forhold til naturlig vannstand.

Naturvernforbundet uttaler at det brede utløpet gjør at naturlig svingning i vannstand i Søbergsvatnet sannsynligvis er mindre enn omsøkt regulering på 1,0 m og at reguleringen vil gi en svært synlig reguleringssoone. På bakgrunn av innmålt flomvannstand etter NVEs sluttbefaring vurderer vi at omsøkt heving av vannstanden er innenfor naturlig pendling i vannspeilet. Steinar Hansen uttaler at Søbergsvatnet har store, grunne partier som i perioder vil bli tørrlagt med en senkning av vannstanden på 0,5 m. NVE viser til at reguleringen gir en ny beregnet middelvannstand ca. 40 cm under naturlig vannstand (NV) og at vannspeilet i lengre tidsrom gjennom året vil ligge nær LRV. Vi vurderer at periodevis tørrlegging av bunnareal kan forekomme i begrensede områder etter regulering.

NVE vurderer at en regulering på 1,0 m er innenfor naturlig variasjon i vannspeilet selv om ny middelvannstand blir noe lavere enn naturlig vannstand. Vi mener at reguleringen vil være akseptabel gitt de virkningene og avbøtende tiltak som er drøftet for naturmangfold, landskap, friluftsliv og reindrift. NVE fastsetter derfor reguleringsgrensene til øvre kote 302,1 (HRV) og nedre kote 301,1 (LRV) med høydegrunnlag NN2000 som oppført i tabellen under.

Magasin	Reguleringsgrenser		Reguleringshøyde m	Naturlig vannstand
	Øvre kote	Nedre kote		
Søbergsvatnet	302,1	301,1	1,0	301,8

Følgende data for vannføring er hentet fra søknaden om regulering og konsesjonsbehandlingen av kraftverket og lagt til grunn for NVEs konsesjon til reguleringen og fastsettelse av minstevannføring fra reguleringsdammen:

Middelvannføring	m ³ /s	1,67
Alminnelig lavvannføring	l/s	90
5-persentil sommer	l/s	380
5-persentil vinter	l/s	60

Søker har foreslått å slippe samme minstevannføring fra reguleringsmagasinet som det er gitt i konsesjonsvilkårene for kraftverket, 400 l/s i sommersesongen og 60 l/s om vinteren. Kommunen

forutsetter og fylkeskommunen ber om at foreslått avbøtende tiltak tas inn i vilkårene ved en konsesjon.

NVE registrerer at det ikke er påvist naturverdier som skulle tilsi slipp av større minstevannføringer enn foreslått. Vi mener at det må slippes minstevannføring hele året og at den må være større om sommeren enn om vinteren. Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 400 l/s i tiden 1. mai til 30. september og 60 l/s resten av året fra reguleringsdammen. Sammen med avrenningen fra restfeltet ned til inntaket for kraftverket vil dette etter vår vurdering gi nok fuktighet til livsmiljøet i og langs elva og opprettholde landskapsbildet i tilstrekkelig grad om sommeren.

Totalproduksjon for et midlere år med regulering av Søbergsvatnet og slipp av minstevannføring er beregnet av søker til 17,9 GWh.

Dersom tilsiget ved utløpet av Søbergsvatnet er mindre enn minstevannføringskravet, og magasinet er på laveste tillatte vannstand, skal hele tilsiget slippes forbi dammen.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jmfør våre merknader under avsnittet "*Forholdet til energiloven*".

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Reguleringsdam	Dammen skal plasseres på fjell i utløpet av Søbergsvatnet i tråd med det som er oppgitt i søknaden med HRV på kote 302,1 og LRV på kote 301,1. Dammen skal bygges som en lav betongdam slik at den blir minst mulig synlig i landskapet. Dette kan ikke endres i detaljplanen. Teknisk løsning for tappeorgan i dammen skal godkjennes av NVE. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vei	Reguleringsdammen skal bygges veiløst. Dette kan ikke endres i detaljplanen.

Annet	Reguleringsdammen skal bygges i sommersesongen for å unngå forstyrrelser for reindriften. Dette kan ikke endres i detaljplanen som skal utarbeides i dialog med reinbeitedistriktet
-------	---

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen kommer inn under dette vilkåret.

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med Sametinget for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jmfør kulturminneloven § 8 (jmfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Post 10: Registrering av minstevannføring m.v.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Vedlegg

Kart over Søbergsvatnet med nærliggende kraftverk og verneområder

